

Soru-Cevap

Soru: *Medya organları, dün 16.12.2010 günü dikkat çekici iki haber yayınladılar: Birincisi: Çin başbakanı, beraberinde (yaklaşık 300 işadamından oluşan) büyük ticari bir heyetle Hindistan'ı ziyaret etti. Ziyaret ve karşılama alışılmışın dışında biraz sıcak bir ilgi eşliğinde geçti. İkincisi: Güney Kore, Çin ve Japonya arasında Üçlü İşbirliği Sekreterliği kurulması için bir anlaşma imzalandı. Tüm bunlar ise bir tarafta Amerika ile Güney Kore diğer tarafta Kuzey Kore ve onu zımnen destekleyen Çin'in olduğu taraflar arasındaki karşılıklı tehditlerin yaşandığı Güney ve Kuzey Kore ülkeleri arasındaki gerilimin şiddeti düşer düşmez oldu. Peki bu yaşananlar ne anlama gelmektedir?*

Cevap:

Bu soruyu cevaplamak için aşağıdaki hususları arzedeceğiz:

1- Geçen asrın altmışlarından bu yana Çin'in küresel bir güç olarak ortaya çıkmasından kaygılanan Amerika, Çin'in bölgesel meselelerdeki emellerini minimize etmeye çalışmaktadır. Amerika, Çin'in bölgesel alandaki nüfuzunu çevrelemek ve onu bölgesel dar meselelerle meşgul etmek için bir dizi farklı meseleleri kullandı. Amerika, sürekli olarak Tayvan ile Kuzey Kore meselelerini, Çin'in azınlıklara özellikle de Tibet'in otonomi yönetimine karşı kötü muamelesini istismar etti ve Çin'in muhitinde ateşin fitilini tutuşturmanın bir aracı olarak Çin ile Japonya arasındaki tartışmalı adalar konusundaki ikili anlaşmazlıklara müdahale etti. Ayrıca Amerika Çin'i, Afganistan, Orta Asya ve Pakistan'dan Kore Yarım Adası ve Japonya'yı da içine alan Pasifik Okyanusu'na kadar uzanan üsler zinciri ile de kuşattı... Bu askeri üslerin hedefi, Çin'i kuşatmak ve askeri bir güç olarak ortaya çıkmasını engellemektir.

2- Amerika'nın, Çin'in askeri olarak genişlemesini engellemeye dönük çabalarının yanı sıra Çin'e karşı koyması amacıyla güçlü bir şekilde Hindistan'ın sivil ve askeri potansiyelini inşa etmek için de çalışmıştır. Amerika, Hindistan'daki tüm hükümetlerle birlikte hatta Kongre Partisi Hükümeti gibi İngiltere'yi dost edinen hükümetle bile bu politikayı kullanmıştır. Nitekim Obama, Hindistan parlamentosunun ortak oturumunda yaptığı konuşmasında şöyle demiştir: "*Bugün karşınızda duruyorum. Çünkü ben, Amerika Birleşik Devletleri'nin çıkarları ve Hindistan ile paylaştığımız çıkarların ortaklığımızın en iyi nedeni olduğu inancındayım... Amerika Birleşik Devletleri, küresel bir güç olarak Hindistan'dan sadece memnuniyet duymakla kalmıyor bilakis bunu şiddetle destekliyoruz. Ortak refahı, barış ve güvenliğin korunmasını, demokratik yönetimin ve insan haklarının güçlenmesini de destekliyoruz. Bu ise bir komuta sorumluluğudur. Amerika Birleşik Devletleri ile Hindistan arasındaki bu küresel ortaklık, 21. asırda bir ilerleme oluşturabilir. Şu anda bizler, sivil nükleer anlaşmanın uygulanmasının başlanmasına hazırız... Bizlerin, savunma ve sivil uzaycılık gibi gelişmiş teknolojik sektörlerde de ortaklık yapmaya ihtiyacımız var.*" [Amerika Birleşik Devletleri Küresel Bir Güç Olarak Hindistan'ı Desteklemektedir/ İnternet /08.11.2010]

Kayda değerdir ki Hindistan, 29 Eylül 2010'da hava ve deniz kuvvetlerinden olmak üzere ordudan dört gurubu, Okinawa'da bulunan Amerikan üssündeki 31 piyade ve deniz askeri birimi ile Çin'in Doğu denizinde tatbikat yapması amacıyla göndermiş ve Çin bu tür askeri tatbikatlara sert bir tepki vermişti. Zira Eylül ayının sonlarında Amiral Zhou Yin, şöyle bir uyarıda bulunmuştur: "*Amerika Birleşik Devletleri'nin, mücavir ülkelerle Çin'e karşı başlattığı askeri tatbikatlar silsilesi, onun Asya'daki askeri varlığını arttırmak istediğini göstermiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin başlattığı bu askeri tatbikatların maksadı, aralarında Çin, Rusya ve Kuzey Kore'nin yer aldığı birçok devleti ve Japonya ve Güney Kore gibi Amerika'nın müttefiki olan devletlerle stratejik ilişkileri güçlendirmeyi hedeflemektedir.*" [Global Times/26 Eylül 2010]

3- Kuzey Kore'nin nükleer emellerini frenlemek için 2003 yılında altılı müzakerelerin başlamasından bu yana Amerika, bir takım belli taleplere maruz kaldı ve her ne zaman Kuzey Kore bu taleplerin karşılanmasına yaklaşırsa Amerika, yükümlülükleri hususunda verdiği sözünü bozdu. Ayrıca Amerika, ustalıkla Kuzey Kore ile onun baş müttefiki olan Çin'i müzakerelerin sürekli başarısız olmasında suçlu taraf olarak göstermiştir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri, 2007 yılında Kuzey Kore'ye ait olan dondurulmuş paraların 25 milyon dolarlık dilimini Pyongyang'ın, Yongbyon nükleer tesislerini durdurması ve uluslararası nükleer denetçilerin dönüşüne izin vermesi karşılığında serbest bırakacağını ilan etmesine rağmen anlaşmayı belirlenen zamanda tamamlamayacak şekilde parayı çok geç bir vakitte serbest bırakarak sözünü tutmamıştır. Kuzey Kore ise Amerika Birleşik Devletleri'nin 2009 yılında koyduğu birçok yaptırımların sonucunda oluşan hayal kırıklığı nedeniyle altılı müzakerelerden çekilmiş ardından uluslararası nükleer denetçileri kovması, uranyum zenginleştirmesine ve 2009 Mayıs ayında yer altı nükleer denemelerine yeniden başlamayı planladığını ilan etmesi, Güney Kore'ye bağlı deniz kuvvetleri ile çatışmalara girmesi ve en son olarak da Güney Kore adasına saldırması yüzünden gerilimler yaşanmıştır.

4- Amerika ise buna, uçak gemilerini konuşlandırmak, askeri tatbikatlar düzenlemek ve Çin ile Kuzey Kore'nin istisna edildiği müzakereler yapmakla karşılık verdi. Bunların amacı ise müttefiki Kuzey Kore'ye karşı daha kararlı bir tavır takınması için Çin'e baskı yapmaktır. Nitekim Amerikan Genel Kurmay Başkanı Oramiral Mike Mullen, 08 Aralık 2010'da *"Çinliler, Kuzey Kore üzerinde büyük bir etkiye sahipler. Yeryüzünde Kuzey Kore üzerinde Çin'den daha etkin olacak bir millet yoktur. Gerilimlerin azalmasında ortak çıkar olmasına rağmen Çin bu etkiyi kullanmaya hazır değildir"* diyerek Çin'in daha yararlı bir rol oynamasına dikkat çekmiştir. Dikkat çekicidir ki son saldırının akabinde Çin, hemen altılı müzakerelerin yeniden başlaması çağrısında bulunmuş ve Amerika Birleşik Devletleri de bunu reddetmiştir. Bunun ardından Çin, Amerika'nın bölgeye müdahalesine karşı alenen Kuzey Kore'yi savunma pozisyonu almıştır! Bu da Amerika'nın gerilimin şiddetinin yüksek olarak kalmasını, Çin ile Kuzey Kore'yi gerilimin kaynağıymışlar dolayısıyla bölgedeki devletleri onlara karşıymışlar gibi göstermek istediği anlamına gelmektedir. Ancak bunu, savaş eşiğine gelinmeksizin yapmak istemektedir. Zira devletlerarası ve bölgesel koşullar buna izin vermemektedir. Çünkü Amerika, Irak ve Afganistan'da meşgul durumdadır.

5- Bu hususların ışığında şunu söylemek mümkündür: Gerek "Arabic.china.org.cn" Çin internet sitesinin Xinhua Haber Ajansı'ndan alıntılanarak Çin, Japonya ve Güney Kore'nin gelecek yıl Seul'da Üçlü İşbirliği Sekreterliği kurmak için 16.12.2010'da bir anlaşma imzaladıklarına dair yayınladığı haber olsun gerekse bu site de dahil birçok medya organının Çin başbakanının Hindistan'ı ziyareti hakkında yayınladığı haber olsun Çin'in mevcut tüm bu hareketleri, Amerika'nın Çin'i komşularından tecrit etmeye ve onu saldırgan bir devlet olarak göstermeye dönük çabalarını boşa çıkarmak içindir. Zira Çin'in kendilerine yakınlaşmasını Amerika'nın Çin'e karşı kendilerini istismar etmesini boşa çıkarmak olarak gören Güney Kore ve Japonya, Amerika'yı şiddetle dost edinen iki ülkedir. Ayrıca Hindistan ile Çin arasında kalıcı sorunlar çıkarmak için bu iki ülke arasında kalıcı bir gerilimin fitilini tutuşturmak amacıyla Amerika'nın istismar ettiği ve edegeldiği silahlardan biri de Hindistan'dır. Dolayısıyla Çin, Amerika'nın iki ülke arasında çıkarmaya çalıştığı gerilimin kıvılcımını söndürmek için Hindistan'a yakınlaşmaktadır.

Çin, Hindistan ziyareti ile Japonya ve Güney Kore ile yaptığı anlaşmayı iyi değerlendirmesi halinde muhtemelen Amerika karşısında hanesine bir puan katmış, Japonya ve Güney Kore'nin Amerika'nın dürtüsü ile kurdukları aldattıcı tuzağa düşmemiş olacaktır.